

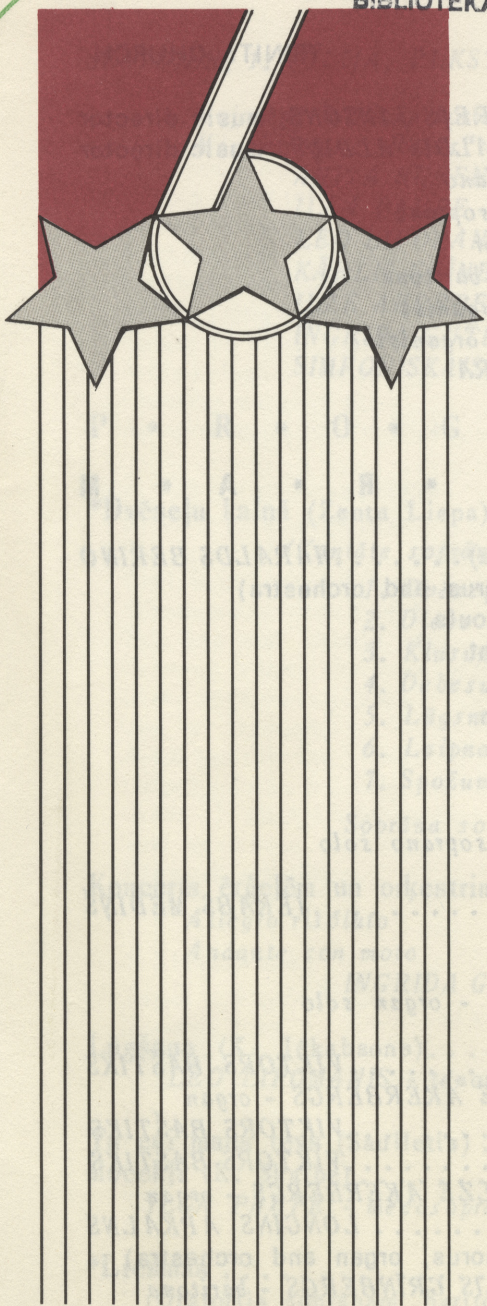
5
781.16xbrif

LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

1000

5

GARĪGAIS KONCERTS

SACRED MUSIC

781.16xbrif

VISPĀRĒJIE LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI ASV BOSTONĀ • 1978.

78

49010

CONCERT OF SACRED MUSIC

Saturday, July 1, 6:30 P.M.

TRINITY CHURCH

New York Latvian Concert Choir, *ANDREJS JANSONS*, music director
 'Rota' Choir of Connecticut, *VALDIS ALDIŅŠ*, music director

ANITA RUBENE - soprano

ILGA PAUPE - mezzo soprano

LEO LIPOMANIS - tenor

KĀRLIS GRĪNBERGS - baritone

ILZE AKERBERGS - organist

INGRID GUTBERG - organist

SYMPHONIC ORCHESTRA

P * R * O * G * R * A * M

*On the Mountain of Souls (Zenta Liepa).....*HARALDS BERINO*
 (Cantata for soprano, chorus and orchestra)

1. On the Mountain of Souls

2. God is a Flow of Light

3. The Tree of Silence

4. The Dew from Heaven

5. Prayer in the Chapel

6. A Kind Word

7. The Pain of Splendor

ANITA RUBENE - soprano solo

Concerto for organ and orchestra.....*JĒKABS MEDIŅŠ*

*Allegro risoluto**Andante con moto*

INGRID GUTBERG - organ solo

A Prayer (K. Jēkabsons).....*VIKTORS BAŠTIKS*

LEO LIPOMANIS - tenor ILZE AKERBERGS - organ

Thou Art my Father (Saulietis).....*VIKTORS BAŠTIKS*

The Martyrs (K. Skalbe).....*VIKTORS BAŠTIKS*

ILGA PAUPE - mezzo soprano ILZE AKERBERGS - organ

The Flames*.....*LONGINS APKALNS*

(Oratorio for soprano, baritone, chorus, organ and orchestra)

ANITA RUBENE - soprano KĀRLIS GRĪNBERGS - baritone

ILZE AKERBERGS - organ

ANDREJS JANSONS - conductor

*First performances. Works commissioned by the organizing committee
 of the Sixth Latvian Song Festival of North America.

English textual synopses: *Nora Kūla*

GARĪGAIS KONCERTS

SESTDIEN, 1. JŪLIJĀ, PLKST. 18:30

TRINITY CHURCH

Ņujorkas latviešu koris, diriģents ANDREJS JANSONS
Konektikatas „Rotas“ koris, diriģents VALDIS ALDIŅŠ

ANITA RUBENE - soprāns

ILGA PAUPE - mecosoprāns

LEO LIPOMANIS - tenors

KĀRLIS GRĪNBERGS - baritons

ILZE AKERBERGA - ērģelniece

INGRIDA GUTBERGA - ērģelniece

SIMFONISKAIS ORĶESTRIS

P * R * O * G * R * A * M * M * A

*Dvēseļu kalnā (Zenta Liepa).....*HARALDS BERINO*
 (Kantāte soprānam, korim un orķestrim)

1. Dvēseļu kalnā

2. Dievs ir gaismas plūsma

3. Klusuma koks

4. Debesu lāses lās

5. Lūgšana dievnamā

6. Laiņnais vārds

7. Spožums tam sāp

Soprāna solo ANITA RUBENE

Koncerts ērģelēm un orķestrim.....*JĒKABS MEDIŅŠ*

*Allegro risoluto**Andante con moto*

INGRIDA GUTBERGA - ērģeles

Lūgšana (K. Jēkabsons).....*VIKTORS BAŠTIKS*

LEO LIPOMANIS - tenors; ILZE AKERBERGA - ērģeles

Tu esi mans tēvs (Saulietis).....*VIKTORS BAŠTIKS*

Mocekļi (K. Skalbe).....*VIKTORS BAŠTIKS*

ILGA PAUPE - mecosoprāns; ILZE AKERBERGA - ērģeles

*Liesmas.....*LONGINS APKALNS*

(Oratorija soprānam, baritonam, korim, ērģelēm un orķestrim)

ANITA RUBENE - soprāns KĀRLIS GRĪNBERGS - baritons

ILZE AKERBERGA - ērģeles

*Pirmatskaņojumi. Sesto vispārējo latviešu dziesmu svētku ASV
 rīcības komitejas pasūtinājums.

Tekstu kopsavilkumi angļu valodā: *Nora Kūla*.

1. Dvēseļu kalnā

Tie, ko ieleju plašums,
 Jūras dziļumi šķir -
 Sastopas dvēseļu gaišajā kalnā.
 Dārgas sejas tur atviz,
 Birzes kā dvēseļu pulki
 Nogāzēs rasojojot plaukst.
 Mūžības sirdspukstus dziļos
 Mūžības dzegūze skaita,
 Dainas kā balti putni laižas.
 Saule kalngalā ausmas
 Dzīparus margojot tin
 Ap apvāršņiem rožainus loka.

2. Dievs ir gaismas plūsma

Dievs ir gaismas plūsma.
 Tas, kas iemīl
 Puķi, koku, putna dziesmu,
 Stirnas acis, bērna smaidu,
 Tas, kas iemīl skumjo, bāro
 Gaismas plūsmā skaidrots iekļūst.
 Dievs ir gaismas plūsma -
 Upe bez krastiem,
 Zeme bez robežām,
 Laipnā pilsēta bez vaļņiem.
 Dievs - Ir mūžīgā viļņošanās
 Sevi ieņemšana, starošana
 Pār nāvi, aiz nāves.

3. Klusuma koks

Zemei trokšņainai pāri
 Klusuma koks
 Debesīs sniedzas
 Aizmigušu putnu
 Pilni visi zari,
 Iemigušu vēsmu
 Pazares visas.
 Klusuma kokā
 Laipni, laimīgi
 Sapņi rādās.
 Dievs,
 Nesmu ne putns,
 Ne vēsma -
 Bet isu,
 Laimīgu sapni,
 Mazu klusuma mirkli
 Zem klusuma koka
 Zariem
 Man pasaulē trokšņainā dod!

4. Debesu lāses lās

Pār rūpju stundu,
 Pār ciruļa dziesmu,
 Pār asins lāsi, pār dzīvības upi
 Debesu lāses lāsmojot lās.
 Es paceļu plaukstu -
 Dzirdi tās pielīst
 Diviem debesu ezeriem ziliem.
 Vai dzirdināt putnu,
 Vai slāpstošu rozi?
 Vai sagaidīt nakti,
 Kad zvaigznēm tie pieplauks
 Kā starainām ūdens rozēm?

5. Lūgsna dievnamā

Starus mezdami,
 Kvēlodami,
 Logi liegi zaigoja ausmā.
 Vārdos ceļu meklējot bikli,
 Sirdspukstā drebēja lūgsna.
 Starus mezdami,
 Kvēlodami,
 Logi liegi ziedēja ausmā;
 Uz pieres Viņš uzlika roku, -
 Gaišas šalkas
 Kā viļņu vēdas
 Šūpojās, skalojās
 Plakstieniem pāri
 Dziļi gruzdošām bēdām
 No bezvārdu lūgsnas
 No pieskāriena
 No gaismas strēlēm
 No zemsāpju dziļēm
 Pret debesīm plauka un cēlās
 Jauna rīta un saullēkta dārzs -
 Trauslu cerību rožainais dārzs.

6. Laipnais vārds

Meklēju laipnu vārdu
 Pasaules svešumā saltā,
 Meklēju labu vārdu,
 Siltu kā vasaras vēsma,
 Īstu kā glāsaina roka.
 Apmaldās laipnais vārds
 Pasaulē svešā un saltā,
 Tvaiku un putekļiem aplī
 Troksnī un ugunis apmulst,
 Nesapemts izirst un izdziest.
 Meklējot nesastopas
 Cilvēks un laipnais vārds
 Pasaulē svešā un saltā.

7. Spožums tam sāp

Skaistums un spožums tam sāp,
Kas no ēnas iegājis gaismā.
Gaismas skaļums
Dzeļ, dedzina plakstus,
Šķeļ spožums nakšņainu sirdi.
Ēnas un vakara laiks,
Kluss mijkrēslis pelēks un glāsains,
Lēnas lāses, kas norit no zariem.
Lēnas lāses, kas veldzinot lās -
Tam draugos, kas ienāk no ēnas
No ēnas, kas iegājis gaismā.

LIESMAS (Longins Apkalns)

1.
Liesmas!
Gruzd zem zemes,
deg pār zemi
liesmas!
2.
Redzamas, neredzamas,
dūmu tītas,
spīvi kvēlas,
liesmas!
3.
Augšup triektas,
zemē dzītas,
uzpūstas un apslāpētas,
ļauņu roku kurinātas,
svētā gara kaismes dvestas -
liesmas!
4.
Uguns kvēldē dzelzi tīru,
uguns deldē zemes spīvu,
uguns laba, uguns ļauna,
liesmas labas, liesmas ļaunas,
liesmas, liesmas,
kas esat jūs,
kas sūta jūs?
5.
Kas jūs esat, kas jūs sūta,
ļauņums jūs vai Dieva dotas
eņģeļi vai ļaunie gari,
debess spēki, pekles vara -
liesmas?

6.
Kas jūs šķīla, kas jūs kūra,
radāties, vai kāds jūs būra,
degat pašas savā spēkā,
jeb kāds dedz jūs pasaul's ēkā -
liesmas?

7.
Ko jūs tverat,
tam izlaužas kliedziens,
kur jūs veicat,
tur plēnēs plok klusums -
liesmas, ak, liesmas,
kas izskaidros jūs,
kas stāstīs par jums,
kad esat dzīvības vēstneši,
kad nāves draudīgie dienderi,
kas teiks, kas paudīs
ziņu par jums,
liesmām?

8.
Reiz
senos laikos
tuksnesī
Dievs dega ērkšķu krūmā,
ērkšķu krūmā dega Dievs.
Liesmu dievišķā kvēle
pavēra cilvēkiem skatu
svētajā likumā,
kas izrāva tos
ne bezmērķa taustišanās
laikmetu tumsā,
pašķīra ceļu
uz visu aptvepošo
gara pasauli
un pasaules garu -
mūsdienu dzīvi.

9.
Stāvēja auksta liesma debesu velvē
galaktikas karsto spīdekļu konjunkcijā -
dvēseļu zvejnieka zīmē,
zvaigzne pār Betlēmi,
rādot ceļu
tiklab ticībā gudrajiem
kā vajātiem bēguļiem
no ķēniņa asins zobena varas.

10.
Nedaudz vēlāk
debess satumsa pār Ciānu.
Dārdošu zibeņu iesmi

dūra klintis,
kas balstīja krustu,
pie kuŗa mira
Cilvēka Dēls.

11.
Kā viena vienīga balta liesma
iznāca viņš no kapa,
Cilvēka Dēls,
gars ne miesa,
miesa ne gars,
četrdesmit dienas staigāja ļaužu vidū.

12.
Tad
pāri neaptveramu gaismas plūdu tiltam
uzkāpa debesis
no kurienas atnāks
tiesāt dzīvos un mirušos.

13.
Pret balto gaismu,
ko staroja Cilvēka Dēls,
cīnījās sarkanā uguns,
kas atstāj aiz sevis pelnus
bez dzīvības,
bez gara apveidiem,
bez ticības sinepju grauda.

14.
Ar šausmām un mokām
sarkanā uguns postīja
cilvēku roku veikumus,
nīdēja cilvēkus pašus,
dega jo karsti ap stabiem,
kur mocekļi locījās važās,
un ap sārziem dejoja
sarkano liesmu apmātais pūlis
nāves rēgano deju.

15.
Sen tie gadi,
kad krusts un zobens
nāca pār Latviju,
iecērtot latviešu garu
pasaules gaitas ritumā,
iekļaujot
latvieša baltās dvēseles
spēku un nespēku
straumju plūduma gultnē.

16.
Liesmas,

atkal un atkal liesmas
deldēja Latvijas āres.

16.
Līdz no liesmām pacēlās
baltie Latvijas dievnamu stāvi,
cēli kā mērķi un darbi,
uz kuŗiem tiecās tautas dēli.

17.
Tad
šķīta sasniegts miera valsts sapnis:
baltie Latvijas dievnamu tēli
pauða
Cilvēka Dēla sūtības vēsti,
pauða
latvieša dvēseles cildeno zaigu.
Tauta dzīvoja
mierā ar sevi un Dievu.

18.
Bet tad
no zemdegas izlauzās
slāpēto liesmu postīgā vara.
Sadega laipas,
izkusa tilti,
kas vienoja paaudzes raženam darbam
sākuma līdzībā,
kuŗu allaž meklē
lietas ar garu,
gars ar lietām.

19.
Latvijas baznīcu baltums apsūba,
kļuva pelēcīgs, bālāks un blāvāks.
Sadrupa sienas un torņi,
trunēja altāru kāpnes.

20.
Bet dievības jausmas
čukstēja gaismas vēstīs
dūmaku tītās jomās,
glabāja latviešu dievības miņu
nākamām Latvijas audzēm.

21.
Tagad nereti liesmaina kvēle
pāršķeļ Latvijas nakti,
izrauj no miega snauduļus,
dvēselē ignos un kūtros.
Deg tur Latvijas dievnami,
mezdami mirdzošas dzirkstis.
Brīnas apmātie, kūtrie,

kā tik karsti deg akmens?
Nezin, ka mocītās tautas sviedri
liesmo tur kā eļļa dievišķā traukā,
nezin, ka asaras karstas
ugunis ceļas uz Dievu,
nes tam upuri tīru un cēlu
no dvēseļu dzilēm.

22.

Latvijas baznīcu liesmas
uzkāpj debesu jomās,
ieplūst ķerubu gaismā,
kas pār mūžību mirdz.
Deģo altāru plēnes
paceļ mūžības vēdas,
veido aizmiņā tēlus,
kam ir dievības vaigs.
Tirās, šķīstošās liesmas
deldē cilvēku grēkus,
žēlo ticībā vājos,
kuņus izmisums māc.
Lāstus un dievības zaimus,
izverd ko apsēsto lūpas,
dievnamu liesmas ārdē
un par lūgšanām vērs.

23.

Cilvēku svaidīgās domas,
viņu ļaunumu, nievas
dievnamu plīvošās liesmas
atsveŗ un debesīs dzēs.

24.

Tādēļ, ja nedrīkst tautas
brīvi uzlūkot Dievu,
viņu dievnamu liesmas
zvēro kā ērkšķu krūms.
Gara tumsības smilti
tas kā dimantstars kvēlo,
zviļošas dzirkstis sprēgā,
degdams viņš nesadeg.

25.

Tādēļ pie krāsmatām svētām,
Latvijas dievnamam kur dega,
ceļiniekiem, noauji kājas,
jo tas laukums ir svēts.
Tur bija debesu zīme,
Dieva spēks plīvošā liesmā,
dvēseļu pielūgsmes vieta,
uguns ko nespēja veikt.

26.

Liesma dzīvo,
dzīvā liesma,
spēka avots,
Dieva gars.
Uguns kvēle
deldē postu,
vēsta mocekļu
un taisno
atzišanu
šeit uz zemes
un tur mūžībā.

(Oratorijas teksts radies kopā ar
mūziku, tas nav domāts kā patstāvīga
dzeja)

English Textual Synopsis

ON THE MOUNTAIN OF SOULS

Zenta Liepa

1. On the Mountain of Souls - All those separated in this life will be reunited on the mountain of souls. There they will see their loved ones in the beauty of eternity.

2. God is a Flow of Light - God is a flow of light. Those who learn to love the flowers, the trees, the song of a bird, a child's smile, the orphaned, the dejected, -- will become transfigured in the flow of light. God is a river without banks, a country without boundaries, a city without fortresses, God is an eternal flow, conceived in itself, a light over and beyond death.

3. The Tree of Silence - reaches into the heavens, past the noise of the earth. Sleepy birds and breezes covered with happy dreams lie in this tree. Oh, God, though I am neither a bird nor a breeze, grant me a short, happy dream, a moment of silence under Thy silent tree!

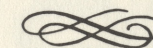
4. The Dew from Heaven - shimmers over an uneasy spell, a lark's song, a drop of blood, or over the river of life. I lift up my hands: they are filled with dew -- two mountain lakes. Shall I offer them to a bird or to a thirsty rose? Or shall I wait for the night when the lakes shall be filled with stars?

5. A Prayer in the Chapel - The glow of dawn plays in the chapel windows while a prayer trembles among heartbeats, searching for words. His hand touches a brow, and a light rustle of waves washes over the smoldering sorrows. A fragile garden of hope is born from a prayer without words, from the light, from the touch of God.

6. A Kind Word - I seek a kind word in this cold and alien world -- a word with a summer's warmth. A kind word may lose its way in the coldness of the

world; it may be covered with dust and vapor; it may become confused in the noise and fire and disappear before it is received. Yet, there are times when people and gentle words meet in the strange and hostile world.

7. The Pain of Splendor - Those who enter light from the shadows feel pain on seeing beauty and splendor. The noise of light stings ones eyelids, pierces a darkened heart. Those who have come from the shadows like the quiet twilight that soothes, comforts and befriends them.

FLAMES Longins Apkalns

According to the composer the text of this oratorio was created along with the music and thus in no way can it be regarded as a separate literary work. After reading the synopsis, it would be advisable to follow the Latvian text in order to obtain the full impact of the rhythm and mood of the music.

Synopsis

1 - 7

An invocation to the flames, sacred and profane. Motifs reminiscent of those used by William Blake in 'Songs of Innocence' and 'Songs of Experience'.

8

Flames of the burning bush. The flaming God gives light and law to the people who walked in darkness.

9

The white flame of the Star of Bethlehem

10 - 12

Flames from the sky over the darkened Zion following the Crucifixion. The Son of Man - a flame wondering among his people for forty days until the Ascension.

13,14

The red flames - the destroyers of mankind and its achievements. The martyrs chained at the stakes and the flames enraging the spectator crowds to the frenzy of self destruction.

15

Watching the cross and the sword enter the ancient Latvian land; the flames destroy the countryside.

16, 17

The temples of God grow out of the flames. The people live with their God in peace.

18

But the flames of destruction break out again, burning the bridges that unite the nations and people in work and harmony.

19, 20

The white churches of Latvia have been tarnished. The steeples and walls may crumble, while the divine spirit lies protected for generations to come.

21, 23

Decrying of the burning of the Latvian churches today. Those that are poor in spirit do not know how the sweat and tears of a martyred people burn brightly in the sacrificial vessel. The flames purify the sins and the doubts; the curses and the false oaths are transformed into prayers.

24

When a people are not free to look to their God, the flames of their churches become the burning bushes of the covenant. They shine into darkness and, though burning, are not destroyed.

25

The holiness of the ashes of a torched church. Here the soul worships the might of God, which no fire has conquered.

26

The flame is the eternal source of strength and God's spirit. The dross shall be destroyed and the martyrs shall be recognized on this earth and throughout eternity.

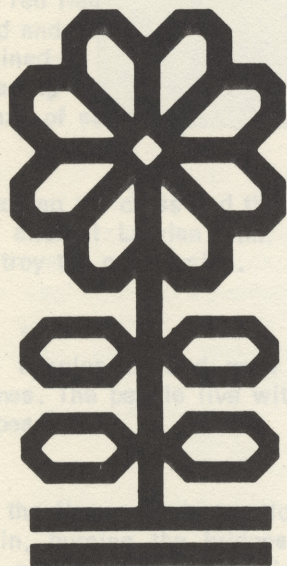

Latviešu
Fonds

(sis)bošim-dzivošim

! pošāksai nākotnei!
Kāpēc galvenokārt giedo pašiem
LATVIEŠU FONDA dalībniekiem, jo
sacelš no dalībnieku atdevumiem.
Paldiem LATVIEŠU FONDS ir vairāk
nekā 700 dalībnieki - no tiem 205
"kristietnieki".
1212 Belmont Avenue, South Bend, IN 46615 USA
Gru pamatu nevienam nevienam, kā ar, kas jau ir liks, proti Jēzus Kristus
1 Kor. 3:11.
Dienas trokšņi Latvijā:
- Latviešu kļūst par minoritāti un zaudē savu
- Kristietī kļūst par minoritāti un zaudē savu
Latviešu draudzes pirms pavisam atbilstu kristīgo datu Latvijā
ar vietas laiku latvis un Holstijā.
Kristīgo radio raidījumi ar Latviešu latviešu valodā notiek katru dienu.
Ceturdiņā tūpni ceturdiņā ir organizācija Druvas un tēpji.

€ 0,50

Spožākai nākotnei !

Kapitāls galvenokārt pieder pašiem LATVIEŠU FONDA dalībniekiem, jo sastāv no dalībnieku aizdevumiem.

Patlaban LATVIEŠU FONDS ir vairāk nekā 700 dalībnieku - no tiem 205 „tūkstošnieki“.

Latviešu Fonds

1214 Belmont Avenue, South Bend, IN 46615 USA

„Citu pamatu neviens nevar likt, kā to, kas jau ir likts, proti Jēzus Kristus.“
I Kor. 3,11.

Divas traģēdijas Latvijā:

- Latvieši kļūst par minoritāti savā zemē.
- Kristieši kļūst par minoritāti savā tautā.

Latviešu draudzes brīvajā pasaulē atbalsta kristīgo darbu Latvijā un misijas laukā Indijā un Bolīvijā.

Kristīgo radio raidījumi uz Latviju latviešu valodā notiek katru dienu.

Garīgi stipri cilvēki ir vajadzīgi Dievam un tēvijai.

(aiz)dosim - dzīvosim